

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS

PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2018. gada 14. februārī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs
Gunārs Kusiņš, tiesneši Jānis Neimanis un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma
iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 8/2018),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt
Administratīvā procesa likuma 338.¹ panta otrās daļas 2. punktu (turpmāk – apstrīdētā
norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme)
92. panta pirmajam teikumam.

2. Apstrīdētā norma nosaka: „Tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas
tiesvedību šādos gadījumos: [...] 2) izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus,
nerodas šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav
nozīmes judikatūras veidošanā.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai
uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs iesniedza kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas spriedumu administratīvajā lietā, kas ierosināta pēc viņa pieteikuma. Pamatojoties uz apstrīdēto normu, Augstākās tiesas tiesnešu kolēģija rīcības sēdē atteikusies ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar minēto kasācijas sūdzību. Tādējādi apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējam ir piemērota, un pieteikumā ir norādīts uz viņam Satversmē noteikto pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējam nav iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, jo lēmums par atteikšanos ierosināt kasācijas tiesvedību administratīvajā lietā nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrais teikums nosaka: „Ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.”

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no Augstākās tiesas tiesnešu kolēģijas (datums) rīcības sēdes lēmuma lietā (numurs) pieņemšanas. Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2018. gada 16. janvārī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtais daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums. Juridiskais pamatojums Satversmes tiesas likuma izpratnē nozīmē juridisko argumentāciju, kurā pamatota apstrīdētās normas neatbilstība pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 92. panta pirmajam teikumam, jo apstrīdētajā normā ietvertais jēdziens „šaubas” esot subjektīvs. Turklāt Pieteikuma iesniedzējam esot liegtas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnešiem, kuri konkrētajā gadījumā lēma par kasācijas tiesvedības ierosināšanu pēc viņa kasācijas sūdzības.

Lai izvērtētu, vai apstrīdētā norma atbilst Satversmes 92. panta pirmajam teikumam, Satversmes tiesa noskaidro: vai apstrīdētajā normā ietverts konkrēto pamattiesību ierobežojums, vai attiecīgais ierobežojums ir noteikts ar likumu, vai šim ierobežojumam ir leģitīms mērķis un vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010. gada 17. maija sprieduma lietā Nr. 2009-93-01 12. punktu*).

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes 92. panta pirmais teikums negarantē ikviena lēmuma pārsūdzēšanu lietas izskatīšanas ietvaros un neparedz valstij pienākumu visās lietās noteikt iespēju spriedumu pārsūdzēt kasācijas kārtībā. Arī

tiesības uz pieeju kasācijas instances tiesai neietver prasību ikvienu lietu izskatīt pēc būtības un sagatavot pilnu tiesas spriedumu. Turklāt Satversmes 92. panta pirmais teikums neliedz valstij noteikt, kādas lietas un ar kādiem nosacījumiem ir izskatāmas kasācijas tiesvedības kārtībā, tostarp atvēlot noteiktu rīcības brīvību kasācijas instances tiesai, lai tā varētu izvērtēt konkrētu lietu izskatīšanas nepieciešamību (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 21. oktobra sprieduma lietā Nr. 2013-02-01 10.2., 10.3. un 11. punktu*).

Pieteikumā ir citētas Satversmes, likuma „Par tiesu varu”, Administratīvā procesa likuma normas, kā arī atziņas no Satversmes tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumiem, izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par apstrīdēto normu. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētajā normā ietvertais tiesību uz taisnīgu tiesu ierobežojums ir noteikts ar likumu. Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, ka šim iespējamajam pamattiesību ierobežojumam nebūtu leģitīmā mērķa vai ka tas neatbilstu samērīguma principam. Turklāt Pieteikuma iesniedzējs nav norādījis, ka viņam administratīvajā lietā (numurs) būtu bijis pamats izmantot tiesības pieteikt noraidījumu, tas ir, ka attiecīgais Augstākās tiesas tiesnešu kolēģijas sastāvs vai konkrēts tiesnesis nebūtu tiesīgs lemt par kasācijas tiesvedības ierosināšanu pēc viņa kasācijas sūdzības.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 8/2018).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš